Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (šesto vijeće)

4. lipnja 2020.*

„Zahtjev za prethodnu odluku – Zaštita potrošača – Direktiva 93/13/EEZ– Članak 7. stavak 1. – Potrošački kredit – Nadzor nepoštenosti odredaba – Nepojavljivanje potrošača – Opseg sudačke ovlasti”

U predmetu C-495/19,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a koji je uputio Sąd Okręgowy w Poznaniu (Okružni sud u Poznańu, Poljska), odlukom od 14. svibnja 2019., koju je Sud zaprimio 26. lipnja 2019., u postupku

**Kancelaria Medius SA**

protiv

**RN,**

SUD (šesto vijeće),

u sastavu: M. Safjan, predsjednik vijeća, C. Toader (izvjestiteljica) i N. Jääskinen, suci,

nezavisni odvjetnik: G. Pitruzzella,

tajnik: A. Calot Escobar,

uzimajući u obzir pisani postupak,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

– za Kancelaria Medius SA, D. Woźniak, *adwokat*,

– za poljsku vladu, B. Majczyna, u svojstvu agenta,

– za mađarsku vladu, M. Z. Fehér i R. Kissné Berta, u svojstvu agenata,

– za Europsku komisiju, N. Ruiz García i A. Szmytkowska, u svojstvu agenata,

odlučivši, nakon što je saslušao nezavisnog odvjetnika, da u predmetu odluči bez mišljenja,

donosi sljedeću

* Jezik postupka: poljski

**Presudu**

1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje članka 7. stavka 1. Direktive Vijeća 93/13/EEZ od 5. travnja 1993. o nepoštenim uvjetima u potrošačkim ugovorima (SL 1993., L 95, str. 29.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 15., svezak 12., str. 24.).

2 Zahtjev je upućen u okviru spora između društva Kancelaria medius SA i osobe RN u vezi s potraživanjem koje je potonja navodno dugovala u okviru ugovora o potrošačkom kreditu.

## Pravni okvir

### *Pravo Unije*

3 Članak 1. stavak 1. Direktive 93/13 predviđa:

„Svrha ove Direktive je uskladiti zakone i druge propise država članica koji se odnose na nepoštene odredbe u ugovorima koji se sklapaju između prodavatelja robe ili pružatelja usluga i potrošača.”

4 Članak 2. točke (b) i (c) te direktive definiraju pojmove „potrošač” i „prodavatelj (robe) ili pružatelj (usluge)” kako slijedi:

„(b) ‚potrošač’ znači svaka fizička osoba koja u ugovorima obuhvaćenima ovom Direktivom nastupa za potrebe izvan okvira svojeg obrta, poduzeća i[li] profesije;

(c) ‚prodavatelj (robe) ili pružatelj (usluge)’ znači svaka fizička ili pravna osoba koja u ugovorima obuhvaćenima ovom Direktivom nastupa u okviru svojeg obrta, poduzeća i[li] profesije, bez obzira na to je li u javnom ili privatnom vlasništvu.”

5 Članak 3. stavak 1. navedene direktive određuje:

„Ugovorna odredba o kojoj se nisu vodili pojedinačni pregovori smatra se nepoštenom ako u suprotnosti s uvjetom o dobroj vjeri, na štetu potrošača prouzroči znatniju neravnotežu u pravima i obvezama stranaka, proizašlih iz ugovora.”

6 Članak 6. stavak 1. te direktive glasi:

„Države članice utvrđuju da u ugovoru koji je prodavatelj robe ili pružatelj usluge sklopio s potrošačem prema nacionalnom pravu nepoštene odredbe nisu obvezujuće za potrošača, a da ugovor u tim uvjetima i dalje obvezuje stranke ako je u stanju nastaviti važiti i bez tih nepoštenih odredaba.”

7 Članak 7. stavak 1. Direktive 93/13 predviđa:

„U interesu potrošača i tržišnih konkurenata države članice osiguravaju da postoje primjerena i djelotvorna sredstva za sprečavanje stalnog korištenja nepoštenih odredaba u ugovorima koji prodavatelji robe i pružatelji usluga sklapaju s potrošačima.”

### *Poljsko pravo*

8 Članak 339. Kodeksa postępowania cywilnego (Zakonik o građanskom postupku) glasi:

„1. Ako tuženik nije došao na raspravu ili jest, ali u njoj ne sudjeluje, sud će donijeti presudu zbog ogluhe.

2. U tom slučaju prihvaćaju se kao istinite tužiteljeve tvrdnje o činjenicama koje su navedene u tužbi ili u postupovnim pismenima dostavljenima tuženiku prije rasprave, osim ako izazivaju utemeljene sumnje ili su navedene radi zaobilaženja prava."

## Glavni postupak i prethodno pitanje

9 Kancelaria medius, društvo sa sjedištem u Krakovu (Poljska) koje nudi usluge naplate potraživanja, podnijela je Sądu Rejonowom w Trzciance (Općinski sud u Trzcianki, Poljska) tužbu protiv osobe RN kojom se traži plaćanje iznosa od 1231 poljskog zlota (PLN) (oko 272 eura), uvećanog za kamate, na osnovi navodnog ugovora o potrošačkom kreditu koji je osoba RN sklopila s Kreditech Polska Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością (društvo s ograničenom odgovornošću), bankarskom institucijom sa sjedištem u Varšavi (Poljska) koja je pravni prednik Kancelarije Medius.

10 U prilog svojoj tužbi potonja je dostavila presliku okvirnog ugovora koji ne sadržava potpis osobe RN kao i dokumente koji potvrđuju da je sa svojim pravnim prednikom sklopila ugovor o ustupu tražbine.

11 Sąd Rejonowy w Trzciance (Općinski sud u Trzcianki) smatrao je da dokumenti i dokazi koje je podnijela Kancelaria Medius ne dokazuju postojanje navedene tražbine. Iako se RN nije pojavio na ročištu, taj je sud donio odluku zbog ogluhe te je odbio tužbu.

12 Kancelaria Medius protiv presude Sąda Rejonowog w Trzciance (Općinski sud u Trzcianki) podnijela je žalbu Sądu Okręgowom w Poznaniu (Okružni sud u Poznańu, Poljska), ističući da se taj sud na temelju članka 339. stavka 2. Zakonika o građanskom postupku trebao osloniti samo na dokumente koje je ona dostavila.

13 Sud koji je uputio zahtjev i koji odlučuje o toj žalbi, s jedne strane, ističe da se u poljskom pravu postupovna pravila o presudi zbog ogluhe primjenjuju i na predmete koje prodavatelji robe ili pružatelji usluga pokreću protiv potrošača.

14 S druge strane, on navodi da su u ovom slučaju uvjeti za presudu zbog ogluhe bili ispunjeni u skladu s člankom 339. Zakonika o građanskom postupku jer tuženik nije preuzeo obranu nakon što mu je tužba uredno dostavljena, pri čemu valja pojasniti da se, na temelju članka 139. tog zakonika, takozvana „zamjenska" dostava smatra izvršenom ako stranka nije preuzela dopis koji joj je sud dostavio, iako je bila u mogućnosti to učiniti.

15 U tim okolnostima taj sud izražava sumnje o usklađenosti nacionalne odredbe poput članka 339. stavka 2. Zakonika o građanskom postupku s razinom zaštite potrošača koju zahtijeva Direktiva 93/13, osobito u pogledu obveze suda da po službenoj dužnosti ispita moguću nepoštenost odredaba u ugovoru sklopljenom s potrošačem.

16 Naime, tekstom članka 339. stavka 2. Zakonika o građanskom postupku nalaže se sudu da protiv potrošača donese presudu zbog ogluhe čija se činjenična osnova sastoji samo od tužiteljevih tvrdnji, u ovom slučaju prodavatelja robe ili pružatelja usluga, i za koje se pretpostavlja da su istinite, osim ako u vezi s njima ne postoje „opravdane sumnje" ili ako sud smatra da su te tvrdnje „navedene radi zaobilaženja prava". Iz toga proizlazi da, što su podaci koje je pružio prodavatelj robe ili pružatelj usluga šturiji, manje je vjerojatno da će sud imati „opravdane sumnje".

17 Sud koji je uputio zahtjev podsjeća na sudsku praksu Suda, osobito presude od 13. rujna 2018., Profi Credit Polska (C-176/17, EU:C:2018:711, t. 40. i 57.) i od 3. travnja 2019., Aqua Med (C-266/18, EU:C:2019:282, t. 47.), prema kojoj odredbe nacionalnog prava moraju poštovati načela ekvivalentnosti i pravo potrošača na djelotvoran pravni lijek, kako je utvrđeno u članku 47. Povelje Europske unije o temeljnim pravima. Iako se odredbama članka 339. stavka 2. Zakonika o građanskom postupku, koji se

primjenjuje na sve nacionalne postupke u građanskim stvarima, poštuje načelo ekvivalentnosti, sud koji je uputio zahtjev pita se postoji li pravo na djelotvoran pravni lijek u slučaju kada nacionalni sud nema mogućnost po službenoj dužnosti ispitati nepoštenost ugovornih odredaba.

18 Takav je u ovom predmetu slučaj što se tiče prvostupanjske presude, kojom su na temelju članka 339. stavka 2. Zakona o građanskom postupku trebali biti prihvaćeni tužiteljevi zahtjev a da sud nije mogao provjeriti postojanje i sadržaj ugovora.

19 U tim je okolnostima Sąd Okręgowy w Poznaniu (Okružni sud u Poznańu) odlučio prekinuti postupak i uputiti Sudu sljedeće prethodno pitanje:

„Treba li članak 7. stavak 1. Direktive Vijeća [93/13] tumačiti na način da mu se protive postupovna pravila na temelju kojih sud može donijeti presudu zbog ogluhe koja se temelji samo na tvrdnjama koje je tužitelj naveo u tužbi i koje mora prihvatiti kao istinite u situaciji u kojoj se tuženik – potrošač, propisno obaviješten o vremenu održavanja rasprave, nije pojavio na raspravi i nije preuzeo obranu?”

## O prethodnom pitanju

20 Najprije, kad je riječ o dopuštenosti ovog zahtjeva za prethodnu odluku, valja istaknuti da iz pisanih očitovanja poljske vlade proizlazi da, prema njezinu mišljenju, a suprotno tumačenju suda koji je uputio zahtjev, dokaz o postojanju tražbine nije obuhvaćen Direktivom 93/13 i da taj sud koji odlučuje u žalbenom postupku treba donijeti odluku a da ne treba primijeniti odredbe o presudama zbog ogluhe, tako da rješenje glavnog predmeta ne ovisi o odgovoru na postavljeno pitanje i stoga nije relevantno.

21 U tom pogledu valja podsjetiti na to da je, prema ustaljenoj sudskoj praksi Suda, u okviru njegove suradnje s nacionalnim sudovima uspostavljene člankom 267. UFEU-a, samo na nacionalnom sudu pred kojim se vodi postupak i koji treba preuzeti odgovornost za sudsku odluku koju će donijeti da, s obzirom na posebnosti predmeta, ocijeni je li mu za donošenje odluke potrebna prethodna odluka kao i relevantnost pitanja koja postavlja Sudu. Posljedično, ako se postavljena pitanja odnose na tumačenje prava Unije, Sud načelno mora donijeti odluku (presuda od 20. rujna 2017., Andriciuc i dr., C-186/16, EU:C:2017:703, t. 19. i navedena sudska praksa).

22 Iz toga slijedi da se na pitanja o tumačenju prava Unije koja nacionalni sud uputi u pravnom i činjeničnom okviru koji utvrđuje pod vlastitom odgovornošću i čiju točnost Sud nije dužan provjeravati primjenjuje presumpcija relevantnosti. Sud može odbiti odlučivati o zahtjevu za prethodnu odluku koji je uputio nacionalni sud samo ako je očito da zatraženo tumačenje prava Unije nema nikakve veze s činjeničnim stanjem ili predmetom glavnog postupka, ako je problem hipotetski ili ako Sud ne raspolaže činjeničnim i pravnim elementima potrebnima da bi se mogao dati koristan odgovor na upućena pitanja (presuda od 19. rujna 2019., Lovasné Tóth, C-34/18, EU:C:2019:764, t. 40. i navedena sudska praksa).

23 U ovom slučaju iz spisa podnesenog Sudu ne proizlazi na očit način da situacija u ovom predmetu odgovara jednom od tih slučajeva. Točnije, iz odluke kojom se upućuje prethodno pitanje proizlazi da je žalbeni sud dužan ocijeniti je li prvostupanjski sud počinio pravnu pogrešku time što je odbio tužbu prodavatelja robe ili pružatelja usluga s obrazloženjem da mu dokumenti kojima je raspolagao nisu omogućili da provjeri je li se tražbina temeljila na nepoštenim odredbama u smislu Direktive 93/13.

24 Osim toga, u skladu s člankom 1. stavkom 1. i člankom 3. stavkom 1. Direktive 93/13, ona se primjenjuje na odredbe ugovora sklopljenih između prodavatelja robe ili pružatelja usluga i potrošača o kojima se nije pojedinačno pregovaralo (presuda od 7. studenoga 2019., Profi Credit Polska, C-419/18 i C-483/18, EU:C:2019:930, t. 51. i navedena sudska praksa).

25 Budući da se, kao što to proizlazi iz navoda suda koji je uputio zahtjev, spor o kojem je riječ u glavnom postupku vodi između prodavatelja robe ili pružatelja usluge i potrošača u vezi sa zahtjevom za ispunjenje tražbine koja proizlazi iz ugovora o potrošačkom kreditu čije je sastavljanje standardizirano, takav spor stoga može biti obuhvaćen područjem primjene Direktive 93/13.

26 Slijedom toga, ovaj je zahtjev za prethodnu odluku dopušten.

27 Svojim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li članak 7. stavak 1. Direktive 93/13 tumačiti na način da mu se protivi tumačenje nacionalne odredbe koje sprečava sud koji odlučuje o tužbi – koju je prodavatelj robe ili pružatelj usluga podnio protiv potrošača i koja je obuhvaćena područjem primjene te direktive – i koji donosi odluku zbog ogluhe da, u slučaju nepojavljivanja tog potrošača na ročištu na koje je bio pozvan, poduzme mjere izvođenja dokaza koje su nužne za utvrđivanje nepoštenosti ugovornih odredaba na kojima je prodavatelj robe ili pružatelj usluga utemeljio svoj tužbeni zahtjev kada taj sud ima sumnje o nepoštenosti tih odredaba u smislu navedene direktive i koje navedenom sudu nameće da odlučuje na osnovi navoda prodavatelja robe ili pružatelja usluga koje mora smatrati istinitima.

28 Najprije valja podsjetiti na to da, u skladu s člankom 2. točkom (b) Direktive 93/13, pojam „potrošač” u smislu te direktive znači „svaka fizička osoba koja u ugovorima obuhvaćenima [t]om direktivom nastupa za potrebe izvan okvira svojeg obrta, poduzeća ili profesije”. Pojam „trgovac” definiran je u točki (c) tog članka kao „svaka fizička ili pravna osoba koja u ugovorima obuhvaćenima [t]om direktivom nastupa u okviru svojeg obrta, poduzeća i[li] profesije, bez obzira na to je li u javnom ili privatnom vlasništvu”.

29 Nadalje, člankom 7. stavkom 1. Direktive 93/13 predviđa se da države članice u interesu potrošača i tržišnih konkurenata osiguravaju da postoje primjerena i djelotvorna sredstva za sprečavanje stalnog korištenja nepoštenih odredaba u ugovorima koji prodavatelji robe i pružatelji usluga sklapaju s potrošačima.

30 U skladu s ustaljenom sudskom praksom, Sud je naglasio prirodu i važnost javnog interesa na kojem se temelji zaštita potrošača, koji se nalaze u podređenom položaju u odnosu na prodavatelje robe ili pružatelje usluga kako u pogledu pregovaračke moći tako i razine informiranosti, što potrošača dovodi do toga da pristaje na uvjete koje je prodavatelj robe ili pružatelj usluge prethodno sastavio, pri čemu taj potrošač ne može utjecati na njihov sadržaj (vidjeti u tom smislu presude od 3. travnja 2019., Aqua Med, C-266/18, EU:C:2019:282, t. 27. i 43. kao i od 11. ožujka 2020., Lintner, C-511/17, EU:C:2020:188, t. 23.).

31 Tako je Sud pojasnio da zaštita koja se Direktivom 93/13 pruža potrošačima obuhvaća slučajeve u kojima potrošač koji je s prodavateljem robe ili pružateljem usluga sklopio ugovor koji sadržava nepoštenu odredbu propusti navesti, s jedne strane, činjenicu da taj ugovor ulazi u područje primjene te direktive i, s druge strane, nepoštenost predmetne odredbe, bilo da ne poznaje svoja prava, bilo da je odvraćen od njihova ostvarivanja zbog povezanih troškova sudskog postupka (presuda od 17. svibnja 2018., Karel de Grote – Hogeschool Katholieke Hogeschool Antwerpen, C-147/16, EU:C:2018:320, t. 32. i navedena sudska praksa).

32 Iako je Sud već u više navrata i s obzirom na uvjete iz članka 6. stavka 1. i članka 7. stavka 1. Direktive 93/13 utvrdio način na koji nacionalni sud treba osigurati zaštitu koju potrošači imaju na temelju te direktive, ipak valja navesti da, načelno, pravo Unije ne usklađuje postupke primjenjive na ocjenu navodne nepoštenosti ugovorne odredbe i da su oni stoga dio nacionalnog pravnog poretka država članica, pod uvjetom da nisu manje povoljni od onih koji uređuju slične situacije na koje se primjenjuje nacionalno pravo (načelo ekvivalentnosti) i da se njima uspostavlja djelotvorna sudska zaštita, kako je propisana člankom 47. Povelje o temeljnim pravima (presude od 31. svibnja 2018., Sziber, C-483/16, EU:C:2018:367, t. 35. i od 3. travnja 2019., Aqua Med, C-266/18, EU:C:2019:282, t. 47.).

33 Što se tiče načela ekvivalentnosti, valja istaknuti da Sud ne raspolaže nijednim elementom koji bi doveo u sumnju usklađenost nacionalnog propisa o kojem je riječ u glavnom postupku s tim načelom.

34 U vezi s načelom djelotvornosti, valja istaknuti da je ustaljena sudska praksa da svaki slučaj u kojem se postavi pitanje onemogućava li neka nacionalna postupovna odredba ili pretjerano otežava primjenu prava Unije treba ispitati uzimajući u obzir mjesto te odredbe u postupku kao cjelini, njegovo odvijanje i njegove posebnosti pred različitim nacionalnim tijelima. Međutim, posebnosti postupaka ne mogu utjecati na pravnu zaštitu koju potrošači imaju na temelju odredaba Direktive 93/13 (vidjeti u tom smislu presudu od 21. travnja 2016., Radlinger i Radlingerová, C-377/14, EU:C:2016:283, t. 50. i navedenu sudsku praksu).

35 U tom pogledu Sud je presudio da se, ako ne postoji djelotvoran nadzor moguće nepoštenosti odredaba predmetnog ugovora, ne može jamčiti poštovanje prava dodijeljenih Direktivom 93/13 (presuda od 13. rujna 2018., Profi Credit Polska, C-176/17, EU:C:2018:711, t. 62. i navedena sudska praksa).

36 Naime, radi osiguranja zaštite propisane navedenom direktivom, Sud je u predmetu koji se također odnosio na presudu zbog ogluhe naglasio da se neravnopravnost između potrošača i prodavatelja robe ili pružatelja usluga može ispraviti samo pozitivnom intervencijom neovisnom o samim ugovornim stranama (vidjeti u tom smislu presudu od 17. svibnja 2018., Karel de Grote – Hogeschool Katholieke Hogeschool Antwerpen, C-147/16, EU:C:2018:320, t. 28. i navedenu sudsku praksu).

37 Dakle, na prvom mjestu i prema ustaljenoj sudskoj praksi, nacionalni je sud dužan po službenoj dužnosti ocijeniti, kad raspolaže potrebnim pravnim i činjeničnim elementima, poštenost ugovorne odredbe koja ulazi u područje primjene Direktive 93/13 i time ispraviti neravnotežu između potrošača i prodavatelja robe ili pružatelja usluge (presuda od 11. ožujka 2020., Lintner, C-511/17, EU:C:2020:188, t. 26. i navedena sudska praksa).

38 Na drugom mjestu, u nedostatku navedenih pravnih i činjeničnih elemenata, nacionalni sud pred kojim se vodi postupak između prodavatelja robe ili pružatelja usluga i potrošača mora imati mogućnost po službenoj dužnosti poduzeti potrebne mjere izvođenja dokaza kako bi utvrdio ulazi li odredba spornog ugovora u područje primjene te direktive (vidjeti u tom smislu presudu od 11. ožujka 2020., Lintner, C-511/17, EU:C:2020:188, t. 36. i 37. i navedenu sudsku praksu).

39 U ovom slučaju iz elemenata spisa koji su podneseni Sudu proizlazi da u postupku donošenja presude zbog ogluhe o kojem je riječ u glavnom postupku sud pred kojim je tužitelj pokrenuo postupak mora, u slučaju nepojavljivanja tuženika, odlučiti na temelju činjeničnih navoda na koje se poziva tužitelj, za koje se pretpostavlja da su istiniti, osim ako ne stvaraju opravdane sumnje ili ako se na njih ne poziva kako bi se zaobišlo pravo.

40 U tom pogledu, iz sudske prakse navedene u točkama 36. do 38. ove presude proizlazi da, čak i ako se potrošač nije pojavio, sud pred kojim se vodi spor o ugovoru o potrošačkom kreditu mora biti u mogućnosti poduzeti mjere izvođenja dokaza potrebne za provjeru moguće nepoštenosti odredaba koje ulaze u područje primjene Direktive 93/13, kako bi potrošaču osigurao zaštitu njegovih prava koja proizlaze iz te direktive.

41 Točno je da je Sud pojasnio da bi moglo doći do povrede načela dispozitivnosti, na koje se poziva i mađarska vlada u svojim pisanim očitovanjima, i načela *ne ultra petita*, ako bi nacionalni sudovi na temelju Direktive 93/13 bili obvezni zanemariti ili prekoračiti granice predmeta spora koje se određuju zahtjevima i razlozima stranaka (vidjeti u tom smislu presudu od 11. ožujka 2020., Lintner, C-511/17, EU:C:2020:188, t. 31.).

42 Međutim, u ovom slučaju nije riječ o ispitivanju ugovornih odredaba različitih od onih na kojima je prodavatelj robe ili pružatelj usluga, koji je pokrenuo sudski postupak, utemeljio svoj zahtjev i koje su stoga predmet spora.

43 Naime, sud koji je uputio zahtjev navodi da ne raspolaže ugovorom koji je temelj sporne tražbine i koji su potpisale obje ugovorne strane, nego samo preslikom okvirnog ugovora koji ne sadržava tuženikov potpis.

44 Valja utvrditi da, iako se na temelju svojeg članka 3. stavka 1. Direktiva 93/13 primjenjuje na odredbe o kojima se nisu vodili pojedinačni pregovori, što uključuje, među ostalim, i standardne ugovore, ne može se smatrati da sud „raspolaže činjeničnim i pravnim elementima" u smislu gore navedene sudske prakse samo zato što raspolaže preslikom okvirnog ugovora kojim se prodavatelj robe ili pružatelj usluga koristi a da pritom navedeni sud ne posjeduje instrument u kojem se utvrđuje ugovor sklopljen između stranaka u postupku koji je pred njim u tijeku (vidjeti u tom smislu presudu od 7. studenoga 2019., Profi Credit Polska, C-419/18 i C-483/18, EU:C:2019:930, t. 64.).

45 Stoga se načelima dispozitivnosti i *ne ultra petita* ne protivi to da nacionalni sud od tužitelja zahtijeva da podnese ispravu ili isprave koje služe kao temelj njegova zahtjeva jer takav zahtjev služi samo utvrđenju osnovanosti tužbe (presuda od 7. studenoga 2019., Profi Credit Polska, C-419/18 i C-483/18, EU:C:2019:930, t. 68.).

46 Iz toga proizlazi da se djelotvorna sudska zaštita ne može jamčiti ako nacionalni sud pred kojim se vodi postupak u sporu protiv potrošača i koji je obuhvaćen Direktivom 93/13 nema mogućnost, u slučaju sumnje u nepoštenost tih odredaba, unatoč nepojavljivanju potrošača pred sudom, provjeriti ugovorne odredbe na kojima je prodavatelj robe ili pružatelj usluga temeljio svoj zahtjev. Ako je taj sud na temelju nacionalne odredbe obvezan činjenične tvrdnje prodavatelja robe ili pružatelja usluga smatrati istinitima, pozitivna intervencija tog suda, koja se Direktivom 93/13 zahtijeva za ugovore koji ulaze u njezino područje primjene, bila bi potpuno onemogućena.

47 Međutim, nacionalni sudovi prilikom primjene nacionalnog prava moraju ga, koliko je to moguće, tumačiti u skladu s tekstom i ciljem Direktive 93/13 kako bi se postigao njome predviđen rezultat (presuda od 17. svibnja 2018., Karel de Grote – Hogeschool Katholieke Hogeschool Antwerpen, C-147/16, EU:C:2018:320, t. 41. i navedena sudska praksa).

48 Slijedom toga, ako sud koji je uputio zahtjev utvrdi da nacionalna odredba, poput članka 339. stavka 2. Zakonika o građanskom postupku, sprečava suca – koji donosi odluku zbog ogluhe povodom tužbe prodavatelja robe ili pružatelja usluga – da poduzme mjere izvođenja dokaza koje bi mu omogućile da po službenoj dužnosti provede nadzor odredaba iz te direktive i koje su predmet spora, on mora provjeriti bi li se pomoću iznimaka kao što su „opravdane sumnje" ili „zaobilaženje prava" propisanih u tom članku 339. stavku 2. moglo provesti tumačenje u skladu s pravom Unije jer bi ono sucu koji donosi odluku zbog ogluhe omogućilo da poduzme potrebne mjere izvođenja dokaza.

49 U tom pogledu valja podsjetiti na to da je zadaća nacionalnih sudova, vodeći računa o svim pravilima nacionalnog prava i o primjeni načina tumačenja priznatih tim pravom, odlučiti može li se i u kojoj mjeri nacionalna odredba, poput članka 339. Zakonika o građanskom postupku, tumačiti u skladu s Direktivom 93/13 a da ne dođe do tumačenja te nacionalne odredbe *contra legem* (vidjeti analogijom presudu od 17. travnja 2018., Egenberger, C-414/16, EU:C:2018:257, t. 71. i navedenu sudsku praksu).

50 Osim toga, Sud je presudio da zahtjev usklađenog tumačenja uključuje obvezu nacionalnih sudova da, prema potrebi, izmijene ustaljenu sudsku praksu ako se ona temelji na tumačenju nacionalnog prava koje nije spojivo s ciljevima direktive (presuda od 17. travnja 2018., Egenberger, C-414/16, EU:C:2018:257, t. 72. i navedena sudska praksa).

51 Kada se ne može provesti tumačenje i primjena nacionalnog propisa u skladu sa zahtjevima Direktive 93/13, nacionalni sudovi imaju obvezu po službenoj dužnosti ispitati jesu li ugovorne odredbe dogovorene među strankama nepoštene i u tu svrhu poduzeti potrebne mjere izvođenja dokaza,

prema potrebi ne primjenjujući bilo koju odredbu nacionalnog prava ili nacionalnu sudsku praksu koja bi bila protivna takvom ispitivanju (vidjeti u tom smislu presudu od 7. studenoga 2019., Profi Credit Polska, C-419/18 i C-483/18, EU:C:2019:930, t. 76. i navedenu sudsku praksu).

52 Iz prethodnih razmatranja proizlazi da članak 7. stavak 1. Direktive 93/13 treba tumačiti na način da mu se protivi tumačenje nacionalne odredbe koje sprečava sud koji odlučuje o tužbi – koju je prodavatelj robe ili pružatelj usluga podnio protiv potrošača i koja je obuhvaćena područjem primjene te direktive – i koji donosi odluku zbog ogluhe da, u slučaju nepojavljivanja tog potrošača na ročištu na koje je bio pozvan, poduzme mjere izvođenja dokaza koje su nužne za utvrđivanje nepoštenosti ugovornih odredaba na kojima je prodavatelj robe ili pružatelj usluga utemeljio svoj tužbeni zahtjev kada taj sud ima sumnje o nepoštenosti tih odredaba u smislu navedene direktive.

## Troškovi

53 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenog, Sud (šesto vijeće) odlučuje:

**Članak 7. stavak 1. Direktive Vijeća 93/13/EEZ od 5. travnja 1993. o nepoštenim uvjetima u potrošačkim ugovorima treba tumačiti na način da mu se protivi tumačenje nacionalne odredbe koje sprečava sud koji odlučuje o tužbi – koju je prodavatelj robe ili pružatelj usluga podnio protiv potrošača i koja je obuhvaćena područjem primjene te direktive – i koji donosi odluku zbog ogluhe da, u slučaju nepojavljivanja tog potrošača na ročištu na koje je bio pozvan, poduzme mjere izvođenja dokaza koje su nužne za utvrđivanje nepoštenosti ugovornih odredaba na kojima je prodavatelj robe ili pružatelj usluga utemeljio svoj tužbeni zahtjev kada taj sud ima sumnje o nepoštenosti tih odredaba u smislu navedene direktive.**

Potpisi